

Obr. 57. Mutěnice. Letecký snímek již dříve zkoumaného pohřebiště ze střední doby hradištní. Foto J. Jagoš.
Fig. 57. Mutěnice. Aerial image of the previously examined cemetery from the Middle Hillfort Period. Photo by J. Jagoš.

.....

Mutěnice (okr. Hodonín) „Hrubé padělky“.

Starohradištní období (RS2), novověk. Sídliště, cesta. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 48.9087331N, 16.9767378E

V průběhu předstihového archeologického výzkumu v roce 2021 na trase VTL plynovodu Moravia (lokality 02/03) se v odkryté ploše podařilo prozkoumat několik archeologických objektů ze střední doby hradištní. Kromě blíže neurčitelných jam byly zjištěny zbytky pece, zásobní jáma a dvě zahluobené chaty. V jedné z nich se ve východním rohu nacházely zbytky kamenné destrukce po otopném zařízení (obr. 58). Zachyceny byly také koleje dvou novověkých zaniklých cest souběžných se stávající silnicí III/4259 Čejkovice – Mutěnice (obr. 59).

Literatura

Neuvedeno.

Obr. 58. Mutěnice. Zahluobená chata ze střední doby hradištní s relikty otopného zařízení. Foto I. Čížmář.

Fig. 58. Mutěnice. A pit house from the Middle Hillfort Period with the remains of a stone oven. Photo by I. Čížmář.

Obr. 59. Mutěnice. Průběh zaniklých novověkých cest v ploše výzkumu. Foto I. Čížmář.

Fig. 59. Mutěnice. The course of modern period roads located in the excavation area. Photo by I. Čížmář.

Summary

Part of a Middle Hillfort settlement (Fig. 58) was recorded during the rescue excavation conducted on the route of the Moravia high-pressure gas pipeline in Mutěnice (Hodonín District). The remains of two roads running parallel with the contemporary Čejkovice–Mutěnice road (Fig. 59) were also documented.

Ivan Čížmář

.....

Mutěnice (okr. Hodonín)

„Servitské pole“, parc. č. 13173, 13541, 13542, 13562, 13567.

Středověk, novověk. Ojedinělý artefakt, areál zemědělské výroby, vodní dílo. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -574468.10, -1194392.71; -574487.12, -1194409.32; -574724.51, -1194122.71; -574878.54, -1194042.72; -574871.53, -1194023.44; -574710.27, -1194100.86

V průběhu roku 2021 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., předstihový výzkum před plánovanou výstavbou VTL plynovodu Moravia v polní trati „Servitské pole“. Lokalita byla narušena již v roce 1991,

kdy zde byly při budování souběžného tranzitního plynovodu zachyceny dvě zásobní jámy z doby bronzové a další čtyři blíže nedatovatelné sídlištní objekty (Geisler, Vitula 1993). Její rozsah pak byl upřesněn na základě výsledků systematické terénní prospekce trasy zamýšleného plynovodu, realizované v roce 2013 (Hlas et al. 2014). Dotčený prostor se nacházel v nadmořské výšce 187–190 m na severozápadním úpatí členitého návrší (kóta 206,9 m n. m.), které se rozkládá mezi silnicí Čejkovice – Mutěnice a železniční tratí Čejč – Mutěnice.

V rámci skryté plochy o rozloze zhruba 1,41 ha bylo zaznamenáno celkem 17 zahloubených objektů, z nichž dva bylo možné na základě získaného materiálu datovat do novověku. V prvním případě se jednalo o menší obdélnou jámu, ve které byla objevena kompletní kostra krávy (obr. 60). Ve druhém případě šlo o zhruba 2 m široký a 0,8 m hluboký příkop, jenž ve směru od jihozápadu k severovýchodu procházel napříč zkoumanou

plochou (obr. 61). S největší pravděpodobností jej lze ztotožnit s odvodňovacím příkopem zachyceným na mapě III. vojenského mapování z roku 1882. Blíže neurčitelné středověké aktivity na lokalitě pak dokládá zlomek stříbrného brakteátu získaný za pomoci detektoru kovů z orníční vrstvy.

Literatura

Geisler, M., Vitula, P. 1993: Záchraný výzkum na trase tranzitního plynovodu Mutěnice – Velké Němčice v roce 1991 (okres Hodonín, Břeclav). *Přehled výzkumů* 1991, 101.

Hlas, J., Kiecoň, M., Zezula, M. a kol. 2014: 6114/Moravia – VTL plynovod. Zpráva o terénní prospekci a identifikaci archeologických lokalit I-III. Rkp. náleзовé zprávy, č. j. MTX202100524 [cit. 2022-11-04]. Uloženo: Archiv náleзовých zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202100524>.

Summary

A rescue excavation was conducted on the route of the Moravia high-pressure gas pipeline in Mutěnice (Hodonín District) in 2021. The site yielded 17 subsurface features, two of which could be dated to the modern period. The first was a pit containing a complete cow skeleton (Fig. 60) and the second was a drainage ditch (2 m wide, 0.8 m deep) (Fig. 61). A fragment of a silver denarius found using a metal detector is evidence of unspecified medieval activities.

Michal Přichystal

Obr. 60. Mutěnice. Objekt se skeletem krávy. Foto M. Přichystal.

Fig. 60. Mutěnice. Pit with a cow skeleton. Photo by M. Přichystal.

Obr. 61. Mutěnice. Pohled na odvodňovací příkop. Foto M. Přichystal.

Fig. 61. Mutěnice. View of the drainage ditch. Photo by M. Přichystal.

Náměšť na Hané (okr. Olomouc)

„U Luže“.

Raný středověk. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.6030531N, 17.0208731E

V roce 2021 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci, p. o., od p. Dorazila trojhrbitý hrot šípu. Nález pochází z trati „U Luže“, která leží západně od Náměště na Hané. Přibližná lokalizace byla určena jižně od bezejmenného jezírka s přístřeškem a severně od Stančovské boudy. Dobře dochovaný železný hrot je opatřen poměrně dlouhým trnem a torzálně dochovaným trojhrbitým tělem. Měřitelné rozměry činí: délka 126 mm a max. šířka 26 mm (obr. 62). Podobné hroty šípu se na našem území objevují především v průběhu 8. století, během 9. století jejich četnost klesá. Jsou typické zejména pro nomádské prostředí (srov. Dostál 1966, 73; Měřínský 2009, 393–395).

Drtivou většinu podobných nálezů z Moravy zaznamenáváme v jihomoravském prostoru. Jejich výskyt evidujeme například na hradiscích v Brně-Lišni nebo ve Znojmě – Hradisko sv. Hippolyta. Další exempláře známe z velkomoravských hrobů prozkoumaných v Brně-Židenicích, Blučině, Žlutavě, Vlkoši, Mikulčicích nebo na Pohansku u Břeclavi (srov. Dostál 1966, 73, obr. 15: 19, tab. LXIV: 5; Měřínský 2009, 394). Ze středomoravského prostoru jde v současné době o jediný podchycený exemplář.

Z katastru Náměště na Hané v zásadě neznáme osídlení z 8. století, až na nález starohradištního hrnce s rytinami na výduti, který pochází ze sbírky V. Houdka (Skutil 1955). S počátky kontinuálního raně středověkého osídlení v katastru Náměště na Hané můžeme počítat od středohradištního období. K výraznému nárůstu osídlení dochází v průběhu 10.–12. století.